

IUSTITIA

PRAWO CYWILNE

Sprostowanie danych osobowych dotyczących tożsamości płciowej osoby fizycznej w akcie stanu cywilnego

– uwagi na tle wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 13.3.2025 r., C-247/23 w sprawie *Deldits*

Magdalena El-Hagin*

Uwagi wstępne

Ostatnie lata przyniosły zintensyfikowane wysiłki na rzecz „uczłowieczenia” procesów sądowych dotyczących uzgodnienia płci osób transpłciowych. Rolę nie do przecenienia odegrał w tym zakresie dziennikarz oraz autor reportaży i książek¹ w tematyce transpłciowości, a przy tym ojciec transpłciowego dziecka – *Piotr Jacoń*². Pozycje te niewątpliwie przyczyniły się do uwrażliwienia na sytuację transosób, ale także do naświetlenia niewłaściwych zachowań orzeczników oraz bezduszości przepisów proceduralnych w tych sprawach. Wysiłki te przynoszą pewne, acz wciąż umiarkowane rezultaty – świadomość sędziów w tego rodzaju sprawach niewątpliwie się zwiększa. Aktualnie w Polsce, mimo podejmowanych prób legislacyjnych i zaangażowania organizacji społecznych, nie obowiązują przepisy kompleksowo regulujące procedurę uzgodnienia płci. Negatywne skutki luki prawnej są dotkliwe dla osób transpłciowych, a wyrok w przedmiocie ustalenia płci jest tylko etapem żmudnej batalii o prawo do życia w zgodzie z własną tożsamością płciową. Pozostają też wyzwaniem dla sądów, które przez lata praktyki orzeczniczej wypracowały pewien standard postępowania, aczkolwiek dalece niedoskonały z perspektywy ochrony praw

osób transpłciowych³. Wytoczenie powództwa przeciwko rodzicom w trybie art. 189 KPC, będące rozwiązaniem przyjętym jeszcze w latach 80. i 90. XX w. w konsekwencji orzeczeń SN, do niedawna było jedynym sposobem na prawne uzgodnienie płci w Polsce.

Oto bowiem w zaskakującej pod wieloma względami (choćby z uwagi na diametralnie odmienną treść przedstawionego przez Prokuratora Generalnego zagadnienia prawnego) uchwale z 4.3.2025 r., III CZP 6/24, wydanej przez skład całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego – SN odstąpił od zasady prawnej uchwalonej przez SN(7) z 22.6.1989 r., III CZP 37/89, i orzekł, że żądanie zmiany oznaczenia płci w akcie urodzenia podlega rozpoznaniu przez sąd w postępowaniu nieprocesowym przy zastosowaniu w drodze analogii art. 36 ustawy z 28.11.2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego.

Uchwała ta – mówiąc eufemistycznie – wywołała emocje ambiwaletne. Z jednej bowiem strony, stanowi długo oczekiwaną przez osoby transpłciowe i ich rodziny zmianę praktyki orzeczniczej w zakresie prawnego uzgodnienia płci poprzez odstąpienie od konieczności wytaczania procesu przeciwko rodzicom, na podstawie art. 189 KPC, i przeniesienie postępowania do trybu nieprocesowego, w którym w większości przypadków osoba wnioskująca będzie jedynym uczestnikiem postępowania. Z drugiej natomiast, uchwała ta – zgodnie z orzeczeniami Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE lub Trybunał) i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej: ETPCz) oraz Sądu Najwyższego⁴ – została wydana z naruszeniem prawa do niezależnego sądu i rzetelnego procesu sądowego w rozumieniu art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), albowiem osoby biorące udział w wydaniu przedmiotowej uchwały zostały powołane na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, którą ukształtowano na mocy ustawy z 8.12.2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 3).

* Autorka jest sędzią Sądu Okręgowego w Gdańsku.

¹ W 2021 r. ukazał się jego reportaż telewizyjny „Wszystko o moim dziecku”. W tym samym roku została opublikowana jego książka „My, trans”, reportaż opisujący problemy osób transpłciowych i ich bliskich, a w 2024 r. książka „Wiktoria. Transpłciowość to nie wszystko”.

² Zob. https://pl.wikipedia.org/wiki/Piotr_Jaco%C5%84 (dostęp: 25.7.2025 r.).

³ Szerzej o orzecznictwie polskim, w: Postępowania w sprawach o uzgodnienie płci. Przewodnik, Rzecznika Praw Obywatelskich w rozdziale: Synteza orzecznictwa polskiego, s. 37–43, Warszawa 2024, https://bip.brpo.gov.pl/sites/default/files/2024-02/Postepowania_w_sprawach_o_uzgodnienie_plci_Przewodnik_www.pdf (dostęp: 25.7.2025 r.).

⁴ Por. orzeczenia ETPC w sprawach: *Reczkowicz przeciwko Polsce*, skarga 43447/19, *Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce*, skarga 49868/19 oraz *Advance Pharma sp. z o.o. przeciwko Polsce*, skarga 1469/20; uchwała połączonych trzech Izb Sądu Najwyższego z 23.1.2020 r., BSA I-4110-1/2020, OSNK 2020, z. 2, poz. 7; uchwała SN z 2.6.2022 r., I KZP 2/22; post. SN z: 16.9.2021 r., I KZ 29/21; 13.10.2021 r., II KO 30/21; 28.9.2022 r., IV KK 333/22; 27.2.2023 r., II KB 10/22.

Czy istnieje zatem możliwość wyjścia z tego impasu i umożliwienia osobom transpłciowym zmiany oznaczenia płci w drodze sprostowania aktu stanu cywilnego, zamiast wytaczania powództwa przeciwko własnym rodzicom? Z pomocą przychodzi TSUE.

Wyrok TSUE z 13.3.2025 r., C-247/23 w sprawie *Deldits*

Zaledwie 9 dni po przedmiotowej uchwale SN TSUE wydał wyrok w sprawie C-247/23, który zapadł na gruncie następującego stanu faktycznego: Osoba posiadająca obywatelstwo irańskie uzyskała status uchodźcy na Węgrzech. Starając się o ten status powołała się na swoją tożsamość transpłciową i przedstawiła zaświadczenia lekarskie wystawione przez specjalistów w dziedzinie psychiatrii i ginekologii. Zgodnie z nimi, chociaż osoba ta urodziła się jako kobieta, jej tożsamość płciowa jest męska. W następstwie przyznania statusu uchodźcy, osoba ta została jednak zarejestrowana jako kobieta w węgierskim rejestrze spraw o udzielenie azylu. Na podstawie tych samych zaświadczeń lekarskich osoba ta zwróciła się o sprostowanie widniejącej w rejestrze wzmianki o swej płci. Powołała się przy tym na unijne ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych (dalej: RODO lub rozporządzenie 2016/679)⁵. Wniosek ten został oddalony. Węgierscy urzędnicy uznali bowiem, że nie wykazano poddania się chirurgicznej korekcie płci.

Sprawa trafiła do sądu w Budapeszcie, który zwrócił się do TSUE z dwoma pytaniami. Po pierwsze, czy RODO nakłada na organ krajowy odpowiedzialny za prowadzenie rejestru publicznego obowiązek sprostowania danych osobowych dotyczących tożsamości płciowej osoby fizycznej, jeżeli dane te nie są prawidłowe, a po drugie, czy państwo członkowskie może uzależnić w drodze praktyki administracyjnej wykonywanie prawa do sprostowania takich danych od przedstawienia dowodów w szczególności na okoliczność poddania się chirurgicznej korekcie płci.

Trybunał orzekł, po pierwsze, że art. 16 rozporządzenia 2016/679 należy interpretować w ten sposób, iż nakłada on na organ krajowy odpowiedzialny za prowadzenie rejestru publicznego obowiązek sprostowania danych osobowych dotyczących tożsamości płciowej osoby fizycznej, jeżeli dane te nie są prawidłowe w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. d tego rozporządzenia; po drugie zaś – art. 16 należy interpretować w ten sposób, że do celów wykonania prawa do sprostowania zawartych w rejestrze publicznym danych osobowych dotyczących tożsamości płciowej osoby fizycznej osoba ta może zostać zobowiązana do przedstawienia istotnych i wystarczających dowodów, których można racjonalnie wymagać od tej osoby w celu wykazania nieprawidłowości tych danych. Państwo członkowskie nie może jednak w żadnym wypadku uzależnić w drodze praktyki administracyjnej wykonywania

tego prawa od przedstawienia dowodów na okoliczność poddania się chirurgicznej korekcie płci.

O ile rozstrzygnięcie w pkt 2 w kontekście zakazu uzależnienia przez państwo członkowskie uzgodnienia płci od przedłożenia przez osobę transpłciową dowodu przeprowadzenia chirurgicznej korekty płci w jakimkolwiek zakresie wynika z utrwalonej linii orzeczniczej ETPCz⁶ i nie powinno budzić żadnych wątpliwości co do jego zasadności, o tyle objęty pkt 1 nakaz skierowany do państw członkowskich stanowi istotne *novum* w podejściu do problemu sprostowania danych osobowych dotyczących tożsamości płciowej osoby fizycznej w rejestrze publicznym tych danych.

Czy zatem z wyroku TSUE C-247/23 można wywieść możliwość zmiany oznaczenia płci w zgodzie z tożsamością płciową poprzez sprostowanie aktu urodzenia? Moim zdaniem, tak.

Dla przejrzystości dalszych rozważań warto wskazać, że w ustawie z 28.11.2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1741 ze zm.) (dalej: PrAktStCyw) przewidziano dwa tryby sprostowania aktu stanu cywilnego: sprostowanie aktu stanu cywilnego przez kierownika urzędu stanu cywilnego na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 PrAktStCyw oraz sprostowanie aktu stanu cywilnego przez sąd w postępowaniu nieprocesowym. Przepis art. 35 ust. 1 i 2 PrAktStCyw precyzyjnie określa przesłanki, które muszą być spełnione, aby sprostowania aktu dokonał kierownik urzędu stanu cywilnego w trybie czynności materialno-technicznej oraz zamknięty katalog dokumentów, na podstawie których można dokonać sprostowania. Sprostowaniu w tym trybie podlegają oczywiste błędy pisarskie, czyli błędy pewne, bezsporne, niebudzące wątpliwości (niewłaściwe użycie zwrotu, przeinaczenie, ewidentnie mylna pisownia, niezamierzone opuszczenie jednego lub więcej wyrazów, błąd tzw. literówka, błąd ortograficzny lub gramatyczny. W sytuacji natomiast gdy ustalenie prawidłowej treści aktu stanu cywilnego wymaga dokonania ustaleń faktycznych oraz przeprowadzenia postępowania dowodowego, sprawa powinna zostać rozstrzygnięta w postępowaniu sądowym przed sądem powszechnym (art. 3 w zw. z art. 36 PrAktStCyw).

Z brzmienia powołanych regulacji prawnych wynika, że postępowanie przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego ma charakter uproszczony, skoro kierownik może oprzeć się w takim wypadku jedynie na określonych dokumentach i nie może wziąć pod uwagę innych. Tego rodzaju procedura zastrzeżona została tylko i wyłącznie do sytuacji jasnych, w których porównanie przez kierownika badanego aktu stanu cywilnego z danymi zawartymi w aktach zbiorowych rejestra-

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.4.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

⁶ Por. pkt 47–49 i przytoczone tamże orzecznictwo ETPCz.

cji stanu cywilnego czy też z innymi aktami stanu cywilnego prowadzi do jednoznacznej konkluzji co do właściwej treści aktu. Jeśli zatem w procedurze z art. 35 ust. 1 i 2 PrAktStCyw, tj. przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego sprostowanie aktu stanu cywilnego byłoby niemożliwe na podstawie wąskiego katalogu dowodów i zachodzi konieczność przeprowadzenia dowodu niewskazanego w treści tego przepisu, dokonanie sprostowania umożliwia art. 36 PrAktStCyw. Sąd bowiem w postępowaniu nieprocesowym w przedmiocie sprostowania aktu stanu cywilnego nie jest ograniczony w zakresie dowodzenia ani podmiotowo, ani przedmiotowo i może oprzeć się na każdym dowodzie.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że kierownik urzędu stanu cywilnego to organ krajowy odpowiedzialny za prowadzenie rejestru publicznego danych osobowych na podstawie rozporządzenia 2016/679. Ustawa z 28.11.2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego określa wprost, kto realizuje cele z zakresu ustawy, stanowiąc, że do dokonywania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego został z mocy ustawy zobowiązany kierownik urzędu stanu cywilnego (art. 9 PrAktStCyw). Z tego względu należy uznać, że to kierownik urzędu stanu cywilnego jest administratorem danych osobowych, niezależnie od tego, czy w określonej sytuacji faktycznie stanowisko to będzie piastował organ gminy – wójt (burmistrz, prezydent miasta) – czy inna osoba wyznaczona na to stanowisko przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na podstawie art. 6 ust. 4 lub 5 PrAktStCyw⁷.

Z treści art. 5 ust. 1 lit. d rozporządzenia 2016/679 wynika z kolei, że dane osobowe muszą być prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane. Należy podjąć wszelkie rozsądne działania, aby dane osobowe, które są nieprawidłowe w świetle celów ich przetwarzania, zostały niezwłocznie usunięte lub sprostowane („prawidłowość”). Jak stanowi art. 5 ust. 2, administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie („rozliczalność”).

W wyroku *Deldits* TSUE wskazał zaś, że prawidłowość i kompletność danych osobowych należy oceniać w świetle celu, w jakim dane te zostały zebrane⁸, natomiast cel realizowany przez rozporządzenie 2016/679⁹ polega w szczególności na zapewnieniu wysokiego stopnia ochrony podstawowych praw i wolności osób fizycznych, a zwłaszcza ich prawa do życia prywatnego w zakresie przetwarzania danych osobowych, zapisanego w art. 8 ust. 1 Karty i w art. 16 ust. 1 TFUE. Zgodnie z tym celem wszelkie przetwarzanie danych osobowych musi w szczególności być zgodne z zasadami dotyczącymi przetwarzania takich danych określonymi w art. 5 RODO, w tym z zasadą prawidłowości, ale także spełniać warunki zgodności przetwarzania z prawem wymienione w art. 6 tego rozporządzenia¹⁰. Trybunał podkreślił w konsekwencji, że uaktualnianie przetwarzanych danych stanowi istotny aspekt ochrony osoby, której dane dotyczą, w zakresie przetwarza-

nia tych danych¹¹. TSUE przesądził następnie, że informacje dotyczące tożsamości płciowej są „danymi osobowymi”, ponieważ odnoszą się do zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej w rozumieniu art. 4 pkt 1 RODO¹².

Dane osobowe dotyczące płci zawarte w aktach stanu cywilnego są też „przetwarzane” w rozumieniu art. 4 pkt 2 tego rozporządzenia, ponieważ zostały zebrane i zarejestrowane przez kierownika urzędu stanu cywilnego, który zgodnie z art. 9 ust. 1 PrAktStCyw dokonuje czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. W konsekwencji takie przetwarzanie, które dotyczy danych stanowiących część zbioru danych lub mających stanowić część zbioru danych, jest objęte zakresem stosowania rozporządzenia na podstawie jego art. 2 ust. 1.

Z treści wyroku *Deldits* można zatem wywnioskować obowiązek państw członkowskich zapewnienia takich instrumentów prawnych, by organ krajowy odpowiedzialny za prowadzenie rejestru publicznego, którym w przypadku danych osobowych dotyczących tożsamości płciowej osoby transpłciowej jest kierownik urzędu stanu cywilnego, mógł sprostować nieprawidłowe dane osobowe w tym zakresie. Znamienne jest w szczególności stanowisko Trybunału, że państwo członkowskie nie może powoływać się na brak w prawie krajowym procedury prawnego uznania tożsamości transpłciowej w celu sprzeciwienia się prawu do sprostowania. W tym względzie TSUE przypomniał, że o ile prawo Unii nie narusza kompetencji państw członkowskich w dziedzinie stanu cywilnego osób i prawnego uznawania ich tożsamości płciowej, o tyle przy wykonywaniu tej kompetencji państwa te powinny przestrzegać prawa Unii. Tak więc uregulowanie krajowe, które stoi na przeszkodzie temu, by osoba transpłciowa, z uwagi na brak uznania jej tożsamości płciowej, mogła spełnić warunek konieczny do skorzystania z prawa chronionego przez prawo Unii ustanowionego w art. 8 ust. 2 Karty i skonkretyzowanego w art. 16 RODO, należy uznać za, co do zasady, niezgodne z prawem Unii¹³.

Podstawy prawne sprostowania danych osobowych dotyczących tożsamości płciowej w akcie stanu cywilnego w świetle wyroku *Deldits*

W kontekście powyższych rozważań, można zastanawiać się nad zastosowaniem do sprostowania danych osobowych dotyczących tożsamości płciowej osoby fizycznej trybu ob-

⁷ Zob. <https://uodo.gov.pl/pl/495/2409>.

⁸ Pkt 26 i cytowane tam orzecznictwo.

⁹ Art. 1 oraz motywy 1 i 10.

¹⁰ Pkt 27 i 28.

¹¹ Pkt 29.

¹² Pkt 30.

¹³ Pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo.

jętego art. 35 ust. 1 PrAktStCyw, tj. przez kierownika urzędu stanu cywilnego, a to w zw. z art. 16 w zw. z art. 5 ust. 1 lit. d rozporządzenia 2016/679. Z uwagi jednak na konstrukcję art. 35 ust. 1 PrAktStCyw i ograniczoną możliwość prowadzenia postępowania dowodowego sprostowanie aktu urodzenia w zakresie płci transosób przez kierownika urzędu stanu cywilnego jest aktualnie trudne do realizacji wobec konieczności przedstawienia przez te osoby zaświadczeń wystawionych przez właściwych specjalistów – psychiatry i seksuologa bądź psychologa. W rachubę wchodzi zatem realnie tryb sądowy sprostowania aktu urodzenia przewidziany w art. 36 PrAktStCyw, ale moim zdaniem, stosowany wprost, nie zaś w drodze analogii – jak wynika z uchwały SN z 4.3.2025 r., III CZP 6/24. Wydaje się bowiem, że SN zastosował konstrukcję z uchwały z 25.2.1978 r., III CZP 100/77 (OSPika 1983, poz. 217), w której stwierdzono, że: „w wypadku wyjątkowym Sąd może sprostować akt urodzenia przez zmianę oznaczenia płci także przed dokonaniem korekcyjnego zabiegu operacyjnego zewnątrznych narządów płciowych, jeżeli cechy nowo kształtującej się płci są przeważające i stan ten jest nieodwracalny”. Kierując się zasadą prawdy obiektywnej, na której m.in. oparte zostało prawo o aktach stanu cywilnego, oraz szeroko pojętą ochronę dóbr osobistych człowieka, SN uznał wówczas za możliwe zastosowanie w drodze analogii – do istniejącej luki w prawie – przepisów o sprostowaniu błędu w akcie stanu cywilnego. Znacznie wcześniej – orzeczeniem Sądu Wojewódzkiego dla m.st. Warszawy z 24.9.1964 r., II Cr 515/69 („Państwo i Prawo” 1965, Nr 10) sprostowano akt urodzenia na skutek uzgodnienia płci, posługując się analogią z art. 23 ust. 3 dawnego prawa o aktach stanu cywilnego, z zaznaczeniem tej zmiany *ex nunc*.

Tymczasem powyższe orzeczenia zapadły na podstawie innego stanu prawnego, art. 36 PrAktStCyw jest bardziej pojemny, skoro w postępowaniu sądowym w przedmiocie sprostowania aktu stanu cywilnego brak jest jakichkolwiek ograniczeń dowodowych. Zatem nie wydaje się konieczne sięganie do analogii i stosowanie art. 36 PrAktStCyw *per analogiam*. Sprostowania danych dotyczących tożsamości płciowej w akcie stanu cywilnego można dokonać w postępowaniu sądowym na podstawie art. 36 PrAktStCyw stosowanego wprost w zw. z art. 16 w zw. z art. 5 ust. 1 lit. d rozporządzenia 2016/679.

W tym miejscu należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem TSUE sądy krajowe powinny uczynić wszystko, co leży w zakresie ich kompetencji, uwzględniając wszystkie przepisy prawa krajowego i stosując uznane w porządku krajowym metody wykładni, by zapewnić pełną skuteczność prawa unijnego, w tym bezpośrednio stosowanego rozporządzenia 2016/679 i dokonać rozstrzygnięcia zgodnego z realizowanymi przez nie celami. Wymóg dokonywania takiej wykładni zgodnej obejmuje w szczególności obowiązek zmiany, w stosownych przypadkach, przez sądy

krajowe utrwalonego orzecznictwa, jeżeli opiera się ono na wykładni prawa krajowego, której nie da się pogodzić z celami dyrektywy. Sąd krajowy nie może zatem ważnie stwierdzić, że nie można dokonać wykładni przepisu prawa krajowego zgodnie z prawem Unii jedynie ze względu na to, iż do tej pory niezmiennie interpretowano ten przepis w sposób niezgodny z prawem Unii¹⁴.

Z powyższego wynika możliwość odstąpienia od wykładni sądowej objętej uchwałą składu siedmiu sędziów SN z 22.6.1989 r., III CZP 37/89, zgodnie z którą występowanie transseksualizmu nie daje podstawy do sprostowania w akcie urodzenia wpisu określającego płeć, jako niedającą się pogodzić z celami art. 16 w zw. z art. 5 ust. 1 lit. d rozporządzenia 2016/679.

Wnioski

Wyrok *Deldits* jest niezwykle istotny z uwagi na praktyczne wskazówki oraz dość ogólny przekaz tez nim objętych, pozwalający na dokonanie pod pewnymi warunkami generalizacji. I bynajmniej nie w zakresie zakazu uzależnienia przez państwo członkowskie uzgodnienia płci od przedłożenia przez osobę transpłciową dowodu przeprowadzenia chirurgicznej korekty płci, bo to wynika z utrwalonej linii orzeczniczej ETPCz, wskazywanej powyżej. Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 1 wyroku stanowi natomiast wyraz aksjologicznie zgodnego podejścia Trybunału do sprostowania danych osobowych dotyczących tożsamości płciowej osoby transpłciowych w akcie urodzenia przez administratora tych danych, czyli w warunkach polskich kierownika urzędu stanu cywilnego lub jego zastępcę. Wyrok C-247/23 potwierdził obowiązek po stronie państw członkowskich do zapewnienia skutecznej realizacji art. 16 w zw. z art. 5 ust. 1 lit. d rozporządzenia 2016/679 w odniesieniu do sprostowania danych dotyczących tożsamości płciowej. Uchwała SN z 4.3.2025 r., III CZP 6/24, jest zatem zbędna do prawidłowego zastosowania prawa unijnego w kontekście uznania tożsamości płciowej osoby transpłciowej w trybie sprostowania aktu stanu cywilnego. Praktyka pokaże, czy osoby transpłciowe będą korzystały z instrumentu objętego art. 35 ust. 1 PrAktStCyw czy raczej z trybu sądowego. Niemniej niezwykle pożądane byłoby, aby sędziowie orzekający w tych sprawach rozważyli skierowanie pytania prejudycjalnego do TSUE w kontekście możliwości zastosowania trybu sprostowania przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

¹⁴ Podobnie wyrok z 15.6.2023 r., *Getin Noble Bank*, C-287/22, EU:C:2023:491, pkt 56 i 57 i przytoczone tam orzecznictwo.

SUMMARY

**Rectification of personal data concerning gender identity of a natural person in a civil status record
– remarks in the light of the judgment of the Court of Justice of the European Union of 13 March 2025,
C-247/23 Deldits**

The article examines the impact of the Court of Justice of the European Union judgment of 13 March 2025 in case C-247/23 (Deldits) on the procedure for rectifying the indication of sex in civil status records of transgender persons in Poland. The judgment interprets Article 16 in conjunction with Article 5(1)(d) of the GDPR as imposing on the registry authority (the head of the civil registry office) an obligation to rectify inaccurate data concerning gender identity.

The author contrasts this with the resolution of the Supreme Court of 4 March 2025 (III CZP 6/24), which transferred proceedings concerning the legal determination of sex to non-contentious proceedings (by analogy to Art. 36 of the Civil Status Records Act), but was issued in breach of the right to an independent and impartial tribunal and to a fair trial within the meaning of Art. 6(1) ECHR and the constitutional standard (Art. 45(1) of the Constitution of the Republic of Poland). She argues that the CJEU judgment enables the direct application of Art. 36 of the Civil Status Records Act (and potentially Art. 35) in conjunction with the GDPR, without recourse to analogy and departing from the earlier Supreme Court case law (III CZP 37/89), on the basis of EU law-conform interpretation.

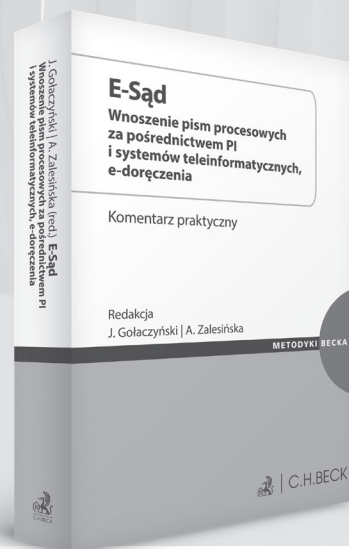
Conclusion: the Deldits judgment provides a simpler and more dignified pathway for the rectification of birth certificates than the previous model of suing one's own parents; preliminary references to the CJEU would be desirable in order to clarify the possibility of applying Art. 35 of the Civil Status Records Act.

Key words: rectification of civil status records, gender identity, transgender persons, GDPR (Art. 16, Art. 5(1)(d)), CJEU, judgment C-247/23 Deldits, Supreme Court resolution III CZP 6/24, Art. 36 of the Civil Status Records Act, EU law-conform interpretation, judicial independence, termination of sex / legal gender recognition

REKLAMA

PRAKTYCZNE OMÓWIENIE NOWYCH ZASAD FUNKCJONOWANIA PORTALU INFORMACYJNEGO SĄDÓW

W sposób pogłębiony i porównawczy omówiono zasady składania pism procesowych w sprawach cywilnych i karnych, w tym zakres podmiotowy i przedmiotowy, wymagania dotyczące pełnomocnictw, podpisy elektroniczne oraz reguły dotyczące załączników – ich form, poświadczania oraz składania oryginałów

Dowiedz się więcej: ksiegarnia.beck.pl | 81 46 13 300